

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: .....

Cím: *Épülnek Budapest kikötői*

Forrás: .....

Bp.

(Hely)

Az Ujság

1922 VII

(Idő) *16*

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

385.614

Hely

Idő

"1922"

Személy

Helyszám

Épülnek Budapest kikötői.

Látogatás az erszébetfalval Dunaágnál és Csepelen.

Az építkezés csak lassan, vontatottan indul meg a háború és forradalmak után, úgy hogy szinte csodaszámba megy, ha valamelyik kétemeletes házra ráragasztanak egy harmadik emeletet, vagy ha egy nagyon is forgalmas helyen haszontalanul heverő telekre betonból földszintes üzleti házacskát rögtönöznek. Az ujjaalkotásnak ebben a teljes pangásában szinte csoda, hogy meglehetősen csendben, szinte titokban nagyszabású építkezések is folynak Budapesten és ezek a főváros, az állam és idegen érdekeltségek kikötő-építkezései.

Az új kikötők, melyek hivatása, hogy kellőképpen értékesítsék a dunai forgalom javára Budapest pompás központi fekvését, a Csepel-szigeten, illetve a szigettel szemben húzódó erszébetfalvai parton lesznek. Három kikötő elkészítése folyik itt egyidőben. Az *erszébetfalvai* Dunaágban lévő, a Csepel-szigetre tervezett *Petróleum-kikötő* és az emellett húzódó *Vámmentes* nemzetközi kikötő.

Ha Budapest felől megyünk Erzsébetfalva felé, úgy kevéssel azután, hogy a vicinális elhalad Csepel szigetének orra mellett, a meglehetősen keskeny Duna-ágban feltűnnek a hatalmas és még mindig szorgalmasan dolgozó kotrógépek. Mélyítik a Duna-ág medrét és egyben szélesítik is. A szélesítéskor azonban már csak a sziget testéből surolhatnak le kis szeleteket, mert az erszébetfalvai partot már hatalmas 700 méter hosszúságú *képipített rakpart erősíti.*

Demeter főmérnök az építések vezetője mutatta meg nekem munkájuk haladását. A legnehezebbjén már tul vannak, a rakpart készen áll, a mögötte fekvő területekről már kiszorították a vizet. E rész feltöltésén dolgoznak most és ha ez is elkészül, akkor hamarosan belefoghatnak a raktárak építéséhez, a vasuti sinek lefektetéséhez. A kotrógépek azonban még meglehetősen sokáig fognak működni, mert bár a Duna-ág már is olyan, hogy a legnagyobb dunai gőzös sem fenekelne meg benne, mégis minél több és minél nagyobb hajó befogadására akarják alkalmassá tenni ezt a kikötőt. Az építkezéseket itt az állam és a főváros közösen vezetik.

A másik két kikötő már nem itt készül, hanem Csepel szigetének a tulsó oldalán a Duna partján.

Az erszébetfalvi kikötő éppen szemben fekszik a csepelszigeti drótnélküli táviróállomással, ettől valamivel délebbre lesznek egymás mellett a *Petróleum-* és a *Vámmentes* kikötők. Légvonalban hamarosan át lehetne ide jutni, de a gyakorlatban valamivel komplikáltabb a dolog. A vicinális elvisz Erzsébetfalvára, innen a töltésen át Csepelre, ahonnan ma még csak gyalog bukdácsolhat el a kíváncsi idegen az egykor bizonyára óriási forgalmu és jelentőségű kikötők helyére. Utközben egy jelentős felfedezést tettem, azt, tudniillik, hogy *Csepel-szigete nem is sziget.* A töltésen át ugyanis szárazon jutunk el a szigetre, de nemcsak a töltésen át, hanem ettől jobbra is, balra is,

amerre csak akarunk. Magasabb vízállás mellett azonban bizonyára nem egészen így fest a dolog és ezért előrelátóan a töltéssel párhuzamosan hiddal is összekötik a szigetet a szárazzal, mely hidnak betonból készült pillérei rövidesen teljesen elkészülnek.

Csepel község alacsony házacskáitól a Duna partjáig húzódó földesik buckás, sivár homokos terület. Sovány, értéktelen földek ezek, melyeken csak kinnal érett meg a már learatott gyenge rozsoska, szomoruan szegyenkezik benne a zab, a kukorica pedig a mostanában már gyakoribb esők ellenére is alig-alig, hogy eltengeti szomoru életét. Itt készül majd el talán két-három év múlva a két hatalmas kikötő. Weiss Manfréd gyáraitól északra, a szikratáviró-állomástól délre.

Ma azonban még *a hatalmas tervekből csak igen kevés látszik.* A Dunától nem messze delelt éppen néhány ember és néhány kubikoskocsi, mikor ideérkeztem, még meglehetősen kezdetleges állapotban levő földmunka szomszédságában. A Dunán három kotrógép szomorkodott. Tétlenül tátották ki karjaikat, jobbra-balra. Messze a Dunapartján húzódó töltésen néhány ide-oda sétáló fehér ruhát pillantottam meg.

— Ezek a mérnök urak — hangzott a válasz kérdezősködésekre.

Egy negyedórás gyalogolás után ott állottam mellettük. Piros-fehér sávú poznákat tüzdöstek a földbe és műszereken mérgették egyiknek a másikhoz való viszonyát.

— A *Vámmentes* kikötő kijelölő munkálatait végezzük — felelték készségesen. — De még csak a kezdetén vagyunk az egésznek. Egy hónap múlva már majd inkább látszik valami. De a *Petróleum-kikötő* építése se haladt még sokkal előbbre. Az egész, amivel eddig elkészültek, az a kis földmunka, amit látott, míg eljutott ide. A

Petroleum-kikötőt a magyar állam építi. A kikötő maga egy ötszáz méter hosszú medence lesz, a sziget testébe ásva, mit csatorna köt majd össze a Dunával, a medence partjára tartályokat építenek és az egész kizárólag a petroleumforgalom lebonyolítására lesz fentartva. Ma azonban még csak néhány homokbucka látszik az egészből.

— A vámmentes kikötő arányai sokkal nagyobbak lesznek, legalább a tervezetek szerint. Ez a kikötő, melynek építésébe már külföldi érdekeltségek is beleszólnak, *négy medencéből állana, melyek egymással párhuzamosan nyulnának bele a sziget szívébe. A medencék közül azonban egyelőre csak az egyiket akarjuk elkészíteni. Ez százötven méter széles lesz és ezerkétszáz méter hosszúra tervezik.* A Dunával keskeny csatorna köti majd össze. Célja az egésznek az, hogy a tranzitforgalmat, mely forgalom után mi nem szedünk vámokat, nagy stílusban lebonyolítsa. Hogy a medence nagyságát kissé szemléltetőbben fejezzem ki, megemlítem, hogy Andrassy-ut hossza két és fél kilométer.

— Most azonban még csak éppen hogy nekiindulunk az építésnek, a kijelölőmunkákat végezzük el és velünk magyarokkal együtt egy kiküldött francia mérnök is, ki azonban annyira bizik bennünk, hogy alig hagyja el a fővárost, hol lakik. Megkezdénének rövidesen a földmunkálatokat is, de nem kapunk munkást. Még azt mondják, hogy munkanélküliek vannak Magyarországon. *Már napi minimális négyszáz koronát is ígérünk és mégse jelentkezik elég vállalkozó.*

Csepelre visszaérve, a vicinálison akartam bejutni Budapestre. És ott az állomáson rájöttem, hogy nekünk szegény budapestieknek még csak szerény fogalmaink sincsenek arról, hogy mi is az igazi »lógás«. Mi szegény pestiek azt hisszük, hogy lógás az, ha valaki a lépcsőn áll, a kocsi ütközőjén ül, vagy felmászik a villamos tetejére. Nem így áll a dolog! Ma már tudom, hogy az igazi lógás akkor kezdődik, mikor a kocsi egész kerületén körös-körül, az ablakokba kapaszkodva úgy csüngenek le a levegőbe az emberek, mint egy kerek lámpaernyő szélén a rojt. Ez az igazi lógás!

Aiánlom az illetékes körök szives figyelmébe!